

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

नवीन वंदे भारत लवकरच मुंबई-जालना मार्गावर चालणार आहे

- मुंबई ते जालना दरम्यान नवी वंदे भारत ट्रेन धावण्याची शक्यता आहे.
- ही प्रस्तावित ट्रेन छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनस (CSMT) येथून चौथी ट्रेन असेल.

बद्दल:

- वंदे भारत एक्सप्रेस ही एक मध्यम-अंतराची रेल्वे सेवा आहे जी भारतीय रेल्वेद्वारे चालवली जाते,
- ही 2019 मध्ये लाँच करण्यात आले
- ही 160 किमी/ता पर्यंत वेगाने पोहोचण्यास सक्षम आहे, बहुतेक भारतीय गाड्यांपेक्षा लक्षणीय वेगवान आहे.

मध्य रेल्वे आणखी 500 फॉग उपकरणे खरेदी करणार आहे

- खराब हवामानामुळे खराब सिग्नल दृश्यमानतेदरम्यान लोको पायलटना मदत करण्यासाठी मध्य रेल्वे 500 अतिरिक्त धुके सुरक्षा उपकरणे खरेदी करत आहे.
- अपघाताचे धोके कमी करणे हे उद्दिष्ट आहे.
- सध्या मध्य रेल्वेकडे 497 उपकरणे आहेत, जी त्यांच्या अखत्यारीतील विविध रेल्वे विभागांना देण्यात आली आहेत.

विदर्भातील 4 जिल्हांतील आदिवासींच्या आरोग्यावरील MUHS प्रबंध तयार आहे

- महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाच्या (MUHS) नागपूर प्रादेशिक केंद्राने महत्वाकांक्षी BLOSSOM प्रकल्पांतर्गत एक प्रबंध संकलित केला आहे.
- चार जिल्हांतील 85% आदिवासी लोकसंख्या असलेल्या 18 गावांना या आजारांची तपासणी आणि पाळत ठेवण्यासाठी त्यात समाविष्ट करण्यात आले.
- BLOSSOM सप्टेंबर 2022 मध्ये लाँच करण्यात आले.
- याचा अर्थ स्तनाचा कर्करोग, यकृत रोग, ऑस्टिओपोरोसिस, सिकलसेल, लैंगिक संक्रमित रोग, तोंडाचा कर्करोग, कुपोषण.

सुशासन दिन

- दरवर्षी 25 डिसेंबर रोजी सुशासन साजरा केला जातो.
- नागरिकांना, विद्यार्थ्यांना, जे देशाचे भविष्य आहेत, त्यांना सरकारच्या जबाबदाऱ्या आणि कर्तव्ये ज्या पूर्ण

करणे आवश्यक आहे त्याबद्दल माहिती देणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे.

- भारताचे माजी पंतप्रधान अटलबिहारी वाजपेयी यांच्या जयंतीनिमित्त हा दिवस साजरा केला जातो.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 25 डिसेंबर हा अटलबिहारी वाजपेयी यांची जयंती आहे
- त्यांचा जन्म 1924 मध्ये मध्य प्रदेशातील ग्वाल्हेर येथे झाला
- त्यांचे जीवन समर्पण, लवचिकता आणि राजकीय चातुर्याचे पुरावे होते.
- त्यांनी तीन वेळा पंतप्रधानपद भूषवले
- उदारीकरण आणि जागतिकीकरणाच्या युगात वाजपेयींनी महत्त्वपूर्ण आर्थिक सुधारणा सुरू केल्या.
- भारताने 1998 मध्ये अणुचाचण्या घेतल्या आणि वाजपेयींच्या नेतृत्वाखाली अणुशक्ती म्हणून स्वतःची ओळख निर्माण केली.
- राज्याच्या एकात्मतेतील योगदानासाठी ते ओळखले जातात.
- त्यांच्या पंतप्रधानपदाच्या काळात (1998-2004), वाजपेयींच्या सरकारने छत्तीसगड, उत्तराखंड आणि झारखंड या तीन नवीन राज्यांच्या निर्मितीवर देखरेख केली.

हिमरू

- हिमरू हे रेशीम आणि सोन्याचे किंवा चांदीच्या धाग्यांनी विणलेले एक आलिशान ब्रोकेड फॅब्रिक आहे जे मोठ्या प्रमाणावर महाराष्ट्रातील औरंगाबादशी संबंधित आहे.
- हिमरूची उत्पत्ती वादातीत राहिली आहे, मुघल काळात पर्शिया किंवा युरोपला त्याची ओळख पटवून देण्याचे सिद्धांत आहेत.
- हिमरू एक जटिल वेफ्ट-आधारित पिक-अँड-पिक तंत्र वापरतो, जेथे रेशीम ताना धागे सोन्याचे किंवा चांदीचे जरी धागे असलेल्या रेशीम वेफ्टसह जोडलेले असतात.
- यामुळे चमकणारे धातूचे नमुने आणि दोन्ही बाजूंनी अखंडपणे विणलेल्या आकृतिबंधांसह एक उलट करता येणारे फॅब्रिक तयार होते.

शालेय शिक्षण विभाग बालवाड्यांचे नियमन करण्यासाठी नवीन कायदा आणणार आहे

- राज्याचा शालेय शिक्षण विभाग राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP) 2020 च्या अनुषंगाने पूर्व-प्राथमिक शिक्षणाचे नियमन करण्यासाठी नवीन कायदा आणण्याच्या तयारीत आहे.
- पुढील शैक्षणिक वर्षापासून त्याची अंमलबजावणी होणार आहे
- शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे आणि मनमानी शुल्कावर नियंत्रण ठेवण्याचे उद्दिष्ट आहे.
- बालवाडी शिक्षणामध्ये समानता सुनिश्चित करण्याच्या उद्दिष्टासह, नियमन मान्यता, अभ्यासक्रम मानके आणि किमान सुविधांवर भर देते.

देवेंद्र फडणवीस यांना जपानी विद्यापीठाने मानद डॉक्टरेट बहाल केली

- महाराष्ट्राचे उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना जपानच्या कोयासान विद्यापीठाने मानद डॉक्टरेट प्रदान केली.
- मूलभूत नागरी पायाभूत सुविधांची उभारणी, जलयुक्त शिवार योजनेसारखे उपक्रम राबविण्यासाठी आणि राज्याच्या औद्योगिक विकासाचा चालना देण्याच्या त्यांच्या भूमिकेची पावती म्हणून ते देण्यात आले.

उमेद - महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण उपजीविका

- उमेद, ज्याला महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण उपजीविका अभियान (MSRLM) म्हणूनही ओळखले जाते, हा महाराष्ट्र सरकारने 2011 मध्ये सुरू केलेला राज्यस्तरीय उपक्रम आहे.
- ग्रामीण दारिद्र्य निर्मूलन आणि ग्रामीण समुदायांचे जीवनमान सुधारणे हे उद्दिष्ट आहे.

उद्दिष्टे:

- गरीब कुटुंबांना उत्पन्नाच्या चांगल्या संधी उपलब्ध करून देऊन गरिबी कमी करा.
- क्षमता निर्माण आणि सामाजिक एकीकरणद्वारे ग्रामीण समुदायांना सक्षम बनवा.
- ग्रामीण भागात आत्मनिर्भरता आणि शाश्वत विकासाचा चालना देणे.
- उद्योजकता आणि कौशल्य विकासाच्या माध्यमातून दोलायमान ग्रामीण अर्थव्यवस्था निर्माण करा.

मुख्य घटक:

- स्वयं-सहायता गट (SHGs): सूक्ष्म-उद्योग, बचत आणि सामूहिक कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी महिला-

नेतृत्वाखालील स्वयं-सहायता गटांची निर्मिती आणि समर्थन.

- कौशल्य विकास आणि प्रशिक्षण:** कृषी, वस्त्रोद्योग आणि हस्तकला यासारख्या विविध क्षेत्रांमध्ये व्यावसायिक प्रशिक्षण आणि कौशल्य विकास कार्यक्रम प्रदान करणे.
- आर्थिक समावेश:** बँका आणि मायक्रोफायनान्स संस्थांसह भागीदारीद्वारे स्वयंसहाय्य गट आणि व्यक्तींसाठी क्रेडिट आणि वित्तीय सेवांमध्ये प्रवेश सुलभ करणे.
- पायाभूत सुविधांचा विकास:** रस्ते, बाजारपेठा आणि इतर आवश्यक सुविधांचे बांधकाम करून ग्रामीण पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा करणे.
- नैसर्गिक संसाधन व्यवस्थापन:** जमीन, पाणी आणि वन संसाधने व्यवस्थापित करण्यासाठी शाश्वत पद्धतींना प्रोत्साहन देणे.

NGT ने आर्सेनिक आणि फ्लोराईड भूजलाच्या उपस्थितीबद्दल महाराष्ट्राला नोटीस बजावली

- राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरणाने महाराष्ट्रासह 24 राज्यांना आणि चार केंद्रशासित प्रदेशांना भूजलामध्ये आर्सेनिक आणि फ्लोराईडच्या अस्तित्वाबाबत नोटीस बजावली आहे.
- या धातू किंवा रसायनांची उपस्थिती "अत्यंत गंभीर" आहे आणि "तात्काळ प्रतिबंधात्मक आणि संरक्षणात्मक पावले" आवश्यक आहेत.
- आर्सेनिकचे परिणाम:** आर्सेनिकच्या दीर्घकालीन संपर्कामुळे अनेक आरोग्य समस्या उद्भवू शकतात, यासह:
  - त्वचेचे घाव आणि हायपरकेराटोसिस (त्वचेचे जाड होणे)
  - त्वचा, मूत्राशय, फुफ्फुस आणि इतर अवयवांचा कर्करोग
  - हृदय व रक्तवाहिन्यासंबंधी रोग
  - मधुमेह
  - मुलांमध्ये विकासात्मक समस्या
  - न्यूरोलॉजिकल विकार
- सुरक्षित पातळी: WHO नुसार, पिण्याच्या पाण्यात आर्सेनिकची सुरक्षित मर्यादा 10 मायक्रोग्राम प्रति लिटर ($\mu\text{g/L}$) आहे.
- फ्लोराईडचे परिणाम:** योग्य प्रमाणात फ्लोराईड दंत पोकळी टाळण्यास मदत करते, परंतु जास्त प्रदर्शनामुळे हे होऊ शकते:
  - दंत फ्लोरोसिस (दात विकृत होणे आणि कमकुवत होणे)

- स्केलेटल फ्लोरोसिस (हाडे आणि सांधे मध्ये कडकपणा आणि वेदना)
- गॅस्ट्रोइंटेस्टाइनल समस्या
- न्यूरोलॉजिकल नुकसान
- सुरक्षित पातळी: हवामान आणि लोकसंख्येच्या वयावर आधारित समायोजनेने **WHO 1.5 mg/L च्या फ्लोराईड पातळीची** शिफारस करतो.

बद्दल:

- राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण (NGT) ही भारतातील एक विशेष संस्था आहे जी पर्यावरण संरक्षण आणि जंगले आणि इतर नैसर्गिक संसाधनांच्या संवर्धनाशी संबंधित प्रकरणे जलद निकाली काढण्यासाठी स्थापन करण्यात आली आहे.
- राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण कायदा, 2010 अंतर्गत पर्यावरणीय विवादांचे निराकरण करण्यासाठी आणि अशा प्रकरणांमध्ये जलद न्याय मिळवून देण्यासाठी त्याची स्थापना करण्यात आली.
- NGT ही अर्ध-न्यायिक संस्था आहे
- पारंपारिक न्यायालयांशी संबंधित विलंब कमी करून पर्यावरणीय विवादांचे जलद निराकरण करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.

BILINGUAL

ADDAPEDIA

e-Books

NATIONAL | INTERNATIONAL | REGIONAL | STATE SPECIFIC CURRENT AFFAIRS CURATED NOTES

IMPORTANT FOR ALL COMPETITIVE EXAMS

GN1 कोरोना

- Gen1 संसर्ग, जो भारतातील अनेक राज्यांमध्ये वेगाने पसरत आहे, तो गोवा, तामिळनाडू, कर्नाटक, तेलंगणा,

- केरळ आणि महाराष्ट्र यासारख्या अनेक राज्यांमध्येही पसरत असल्याचे नोंदवले गेले आहे.
- GN1 कोरोना हा कोरोनावायरस कुटुंबातील तुलनेने नवीन प्रकार आहे, जो 2023 मध्ये चीनमध्ये प्रथम ओळखला गेला.
- विद्यमान प्रकारांच्या तुलनेत, ते वैशिष्ट्ये आणि संभाव्य जोखमीमधील काही फरक दर्शविते.

बोन मॅरो ट्रान्सप्लांटचे प्रणेतें आँको ओपीडी सुरू करतात

- देशात अस्थिमज्जा प्रत्यारोपणाची सुरुवात करणारे पुण्याचे डॉक्टर सुरेश अडवाणी यांनी तळेगाव येथे आँकोलॉजी ओपीडी सुरू केली आहे, जिथे त्यांनी 1982 मध्ये त्यांची पहिली आँकोसर्जरी केली होती.
- आँको लाईफ कॅन्सर सेंटरमध्ये केमोथेरपी वॉर्ड देखील आहे.
- केंद्र दर दुसऱ्या शनिवारी ओपीडी आयोजित करेल.

सेलूचा भुरे झोनल मीटमध्ये 100 मीटर कांस्यपदक जिंकणारा NU चा पहिला धावपटू आहे

- आदर्श भुरे हा भुवनेश्वर येथे पार पडलेल्या उत्तर-पूर्व पश्चिम विभागीय आंतरविद्यापीठ ऍथलेटिक्स संमेलनाच्या 100 मीटर शर्यतीत कांस्यपदक जिंकणारा पहिला नागपूर विद्यापीठाचा धावपटू ठरला.

पाटगाव प्रकल्पासाठी अदानी ग्रीनच्या माती परीक्षणाने तात्पुरती स्थगिती

- कोल्हापूर वनविभागाचे उप वनसंरक्षक (DCF) यांनी अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेड (AGEL) ला जिल्ह्यातील बुदरगड तालुक्यातील पाटगाव धरणाच्या बँकवॉटरमधील वनक्षेत्रातील माती परीक्षणासाठी प्रस्तावित पंप जलविद्युत प्रकल्पाच्या परवानगीला तात्पुरती स्थगिती दिली आहे.
- सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील कुडाळ तालुक्यातील पाटगाव आणि आजिवडे गावात हा प्रकल्प साकारणार आहे.

सिडको 2024 मध्ये NAINA मध्ये ₹ 14,321 कोटी पायाभूत प्रकल्पांची योजना आखत आहे

- शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ (सिडको) ने महाराष्ट्रातील NAINA प्रदेशात ₹14,321 कोटी रुपयांच्या पायाभूत सुविधा प्रकल्पांसाठी योजना जाहीर केल्या आहेत.

- या प्रकल्पांमध्ये रस्त्यांचे जाळे, वादळी पाण्याचे व्यवस्थापन, पाणीपुरवठा, गटार आणि विद्युत कामे यांचा समावेश असेल.
- तत्काळ राबविण्यात येणाऱ्या प्रकल्पांची निविदा प्रक्रिया जानेवारी 2024 मध्ये करण्यात येणार आहे.

1 जानेवारीपासून रिअल इस्टेट एजंटसाठी कोणतीही नोंदणी किंवा नूतनीकरण नाही

- 1 जानेवारी, 2024 पासून, भारतीय रिअल इस्टेट क्षेत्रावर एक महत्त्वपूर्ण बदल परिणाम करेल कारण वैध MahaRERA रिअल इस्टेट एजंट प्रमाणपत्राशिवाय रिअल इस्टेट एजंटसाठी कोणतीही नवीन नोंदणी किंवा नूतनीकरण होणार नाही.
- महाराष्ट्र रिअल इस्टेट रेग्युलेशन अथॉरिटीने रिअल इस्टेट एजंटना त्यांच्या परवान्यांची नोंदणी किंवा नूतनीकरण करण्यासाठी प्रशिक्षण आणि प्रमाणपत्र घेणे बंधनकारक केले आहे.
- उद्योगात व्यावसायिकता, पारदर्शकता आणि ग्राहक संरक्षण वाढवणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.

इंडिगोने मुंबई ते अयोध्येपर्यंतची पहिली थेट विमानसेवा जाहीर केली

- इंडिगोने उत्तर प्रदेशातील अध्यात्मिक शहर असलेल्या मुंबई आणि अयोध्यादरम्यान प्रथमच थेट विमानसेवा सुरू करण्याची घोषणा केली आहे.
- अयोध्या हे भगवान रामाच्या सहवासासाठी ओळखले जाते.
- या दैनंदिन उड्डाणे 15 जानेवारी 2024 रोजी सुरू होतील, जे यात्रेकरू आणि प्रवाशांसाठी एक सोयीस्कर आणि जलद पर्याय आणतील जे आर्थिक राजधानीला पवित्र शहराशी जोडतील.

महाराष्ट्रातील मदरशांना आता आधुनिकीकरणासाठी 10 लाख रुपये मिळणार आहेत

- महाराष्ट्र सरकारने राज्यातील मदरशांच्या आधुनिकीकरणासाठी वार्षिक अनुदानात दहापट वाढ करण्याची घोषणा केली आहे.
- पूर्वी, मदरशांना वर्षाला फक्त ₹2 लाख मिळत होते, परंतु नवीन झाकीर हुसेन मदरसा आधुनिकीकरण योजनेतर्गत, प्रत्येक मदरशांना आता वार्षिक ₹10 लाख मिळतील.

- संपूर्ण महाराष्ट्रातील मदरशांमध्ये वर्गखोल्या, ग्रंथालये, प्रयोगशाळा आणि संगणक प्रयोगशाळा यासह शैक्षणिक पायाभूत सुविधा, शिक्षणाचे वातावरण सुधारणे आणि एकूणच शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.

कोयना धरणातून पुन्हा पाण्याचा विसर्ग सुरू

- सांगली जिल्ह्यातील वाढती मागणी पूर्ण करण्यासाठी महाराष्ट्रातील महत्त्वाचा जलस्रोत असलेल्या कोयना धरणातून पाण्याचा विसर्ग पुन्हा सुरू झाला आहे.
- सांगली जिल्ह्याची सिंचनाची मागणी पूर्ण करण्यासाठी कोयना धरणातून 1050 क्युसेक पाण्याचा विसर्ग कृष्णा नदीत सुरू करण्यात आला आहे.
- अलीकडच्या काळात पावसाची कमतरता आणि कृष्णा सारख्या नद्यांच्या पाण्याची पातळी कमी झाल्यामुळे हे घडले.

2024 मध्ये भारताच्या रिअल इस्टेट क्षेत्राच्या वाढीला चालना देणाऱ्या प्रमुख शहरांमध्ये मुंबई, पुणे

- आपल्या ताज्या विश्लेषणात, हाउसिंग.कॉम ने 2024 मध्ये भारताच्या निवासी रिअल इस्टेट क्षेत्राच्या अपेक्षित वाढीला चालना देणारे प्रमुख खेळाडू म्हणून मुंबई, पुणे आणि हैदराबादला ओळखले आहे.
- ऑनलाइन गृहखरेदी करणाऱ्या क्रियाकलापांवर लक्ष केंद्रित करणारा डेटा, येत्या काही महिन्यांत या क्षेत्राच्या कथनाला आकार देण्यासाठी डायनॅमिक हब म्हणून या शहरांना अधोरेखित करतो.

वाघ नख राज्यात आणले जाईल

- आदिलशाही सेनापती अफझलखानला मारण्यासाठी छत्रपती शिवाजी महाराजांनी वापरल्याचा दावा केलेली वाघ नख महाराष्ट्रात परत आणली जातील, असे राज्याचे सांस्कृतिक कार्य मंत्री म्हणाले.

बद्दल:

- हा वाघाच्या पंजाचा खंजीर आहे जो मराठा योद्धा राजा छत्रपती शिवाजी महाराजांनी वापरला होता.
- लंडनमधील व्हिक्टोरिया आणि अल्बर्ट म्युझियममधून ते महाराष्ट्रात परतणार आहे.

पुणे, नाशिकला उसासाठी 10.3% रिकव्हरी रेट मिळतो

- राज्य साखर आयुक्त कार्यालयाने महाराष्ट्रातील पाचही महसूल विभागांसाठी आधारभूत साखर वसुली दर निश्चित केला आहे.
- पुणे आणि नाशिक विभागांसाठी वसुली दर 10.25% असेल, तर उर्वरित तीन विभागांसाठी तो 9.50% असेल.
- पुणे आणि नाशिक विभागातील गिरण्यांना प्रति टन 3150 रुपये, तर इतर तीन विभागातील गिरण्यांना प्रतिटन 2920 रुपये मोजावे लागणार आहेत.

टीप:

- उच्च रिकव्हरी रेट म्हणजे त्याच रकमेतून जास्त साखर काढली जाते, ज्यामुळे शेतकऱ्यांना जास्त पेमेंट मिळते.

मुंबईत वेस्ट टू एनर्जी प्लांटस येत आहेत

- मुंबई कचरा व्यवस्थापनाच्या संकटाशी झुंजत आहे, दररोज 6,000 मेट्रिक टन घनकचरा तयार होतो, त्यातील 70% सेंद्रिय आहे.
- या समस्येचे निराकरण करण्यासाठी आणि हरित पद्धतींना चालना देण्यासाठी, बृहन्मुंबई महानगरपालिका (BMC) पाच प्रमुख नागरी रुग्णालयांमध्ये मिनी कचरा ते ऊर्जा प्रकल्प उभारत आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- पाच रुग्णालये:** केईएम रुग्णालय, सायन रुग्णालय, राजावाडी रुग्णालय, टीबी रुग्णालय (शिवरी), आणि नायर रुग्णालय (मुंबई सेंट्रल) येथे ही रोपे असतील.
- जैव-मिथेनेशन तंत्रज्ञान:** प्रत्येक वनस्पती बायो-मिथेनेशन तंत्रज्ञानाचा वापर करेल, जे सेंद्रिय कचरा जसे की अन्न भंगार आणि बागेची छाटणी बायोगॅसमध्ये रूपांतरित करते.
- कचरा क्षमता:** प्रत्येक प्लांट दररोज सुमारे 2 मेट्रिक टन सेंद्रिय कचऱ्यावर प्रक्रिया करेल.

महाराष्ट्राने ऊस उत्पादन, साखर उत्पादनात वाढ नोंदवल्याने भारतातील साखर क्षेत्र उत्साही आहे

- महाराष्ट्र आणि कर्नाटक या दोन प्रमुख ऊस उत्पादक राज्यांमधून उत्पादनात वाढ झाल्यामुळे 2023-24 च्या गाळप वर्षासाठी भारताच्या साखर उत्पादनात सकारात्मक कल अपेक्षित आहे.
- दोन्ही राज्यांतील मिलर्सनी प्रति हेक्टर उत्पादन वाढल्याची नोंद केली आहे ज्यामुळे त्यांनी त्यांच्या उत्पादनाच्या आकडेवारीत 10 ते 15 टक्क्यांनी सुधारणा केली आहे.

- राष्ट्रीय स्तरावर, हंगामाच्या सुरुवातीला साखरेचे उत्पादन 291.50 लिटरच्या तुलनेत 305 लाख टन (लि.) पर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा आहे.

BKC चा 292 वर खराब AQI आहे, कांदिवलीचा सर्वोत्तम 77 आहे

- मुंबईची हवेची गुणवत्ता मिश्रित राहिली आहे, काही भागात प्रदूषणाच्या अस्वास्थ्यकर पातळीचा सामना करावा लागत आहे तर काही भागात तुलनेने स्वच्छ हवा आहे.
- वांद्रे कुर्ला कॉम्प्लेक्स (BKC), शहराचे आर्थिक केंद्र, 292 च्या खराब वायु गुणवत्ता निर्देशांकाशी (AQI) संघर्ष करत आहे, तर कांदिवली, पश्चिम उपनगर, 77 च्या AQI सह सहज श्वास घेत आहे, जो 'मध्यम' श्रेणीमध्ये येतो.

BKC मधील उच्च AQI खालील कारणांमुळे आहे:

- वाहतूक कोंडी:** BKC हे एक प्रमुख व्यावसायिक केंद्र आहे ज्यामध्ये मोठ्या प्रमाणात वाहतूक होते, ज्यामुळे वाहनांमधून उत्सर्जन वाढते.
- बांधकाम क्रियाकलाप:** चालू बांधकाम प्रकल्प धूळ आणि कण तयार करू शकतात, ज्यामुळे हवेच्या गुणवत्तेवर आणखी परिणाम होतो.
- मर्यादित हिरवे आच्छादन:** इतर क्षेत्रांच्या तुलनेत, BKC मध्ये कमी हिरवीगार जागा आहे, जी प्रदूषके शोषून घेण्यास आणि हवेची गुणवत्ता सुधारण्यास मदत करते.